

در جست‌وجوی نقطه عطف

سیدمصطفی هاشمی طبا

در حساب دیفرانسیل و هندسه دیفرانسیل، نقطه عطف، نقطه‌ای بر روی یک منحنی مسطح است که خمیدگی در آن نقطه تغییر جهت می‌دهد. نقطه عطف، چرخشگاه، دگرشگاه و آغازگاه نیز خوانده می‌شود و در جامعه حادثه و تغییری است که باعث می‌شود حرکت جامعه تغییر مسیر دهد و در مسیر جدیدی راهش را ادامه دهد. به طور بسیار ساده اگر خودرویی از شیب تند ی بالا برود و به‌سختی مسیر را ببیماید، نقطه عطف تبدیل سخت‌رفتن اتومبیل به راحت‌رفتن انتهای سربالایی است که پس از آن اتومبیل به‌راحتی مسیر را می‌پیماید.

این مقدمه به این خاطر بیان شد که به طور کلی شرایط پدیده‌های اقتصادی و اجتماعی در کشورمان چندان جالب نیست و امروز اصطلاحی را که برای آن تدوین کرده‌اند، ناترازی است. مثلا می‌گویید در برق ناترازی داریم یا در موضوع گاز ناترازی داریم و از همه شفاف‌تر کسر بودجه همیشگی است که به آن ناترازی بودجه گفته می‌شود. لفظی محترمانه برای آنچه در کشور می‌گذرد و نه‌تنها توسعه‌ای را به همراه ندارد بلکه آرزوی در جازدن را هم از کف داده‌ایم. چون لفظ توسعه مقبول نیست و آن را از الفاظ فراماسونری می‌خوانند، بنابراین بهتر آن است که لفظ پیشرفت را به کار بریم تا هم از فراماسونری دوری کرده باشیم و هم بتوانیم متضاد آن یعنی پسرفت را به کار گیریم و در حقیقت باید بدانیم که نتیجه ناترازی‌ها پسرفت است. می‌خواهیم ببینیم که چه باید کرد تا پسرفت به پیشرفت تغییر پیدا کند. در حقیقت در جست‌وجوی نقطه عطفی هستیم که منحنی‌های پسرفت را به پیشرفت تبدیل کند. به عبارت دیگر می‌خواهیم بدانیم که «خواهم کرده»‌های آقای دکتر پزشکیان در مصاحبه‌های اخیرشان کی و چه موقع و چگونه عملی خواهد شد. «خواهم کرده» اشاره به آینده دارد و نه حال، بنابراین حاکی از پدیدآمدن شرایطی برای انجام آن کار است.

گفتیم که روند هر پدیده «پسرفت» مشروط به معلوم‌شدن و تحقق نقطه عطف می‌تواند به روند پیشرفت تبدیل شود و در شرایط کشورمان گروه‌ها و اشخاص مختلف که معتقد به پیشرفت هستند، پیشنهادهایی را مطرح می‌کنند. بگذریم که برخی همه چیز را در حال پیشرفت می‌بینند، اما آنان نیز اندک اندک چشمان‌شان و وجدان‌شان بیدار می‌شود و به طوری که به‌تازگی برخی امامان جمعه نیز گفته‌اند، با این روند هرگز نمی‌توان پیشرفت داشت (اگر به منحنی‌های مختلف پدیده‌های کشور مثل آب، خاک، ترابری، گاز، نفت، برق، تأسیسات زیربنایی، رودخانه‌ها، فاضلاب‌ها، جنگل‌ها، تولیدات صنعتی و بسیاری دیگر از پدیده‌ها که فعلا کمتر مطرح می‌شود، مانند کشاورزی نگاه بیندازیم، همه آنها شیب رو به پایین دارند. پیشرفت‌های اجتماعی مثل سرمایه اجتماعی، سواد فارغ‌التحصیلان و مشابه را مطرح نمی‌کنیم) و چنانچه این شیب ادامه داشته باشد نهایتا به تلاشی خواهیم رسید. پس چگونه با این موضوع روبه‌رو شویم؟

برخی می‌سایسین اصلاح‌طلب می‌گویند قانون اساسی را باید عوض کرد. برخی می‌گویند باید دست از نهضت مقاومت برداشت. برخی می‌گویند باید با آمریکا رابطه بی‌قیدوشرط داشته باشیم و در زمره اقمار آمریکا قرار بگیریم. برخی می‌گویند پیمان‌های استراتژیک با چین و روسیه حلال مشکلات است. اقتصاددانان که نوعا از جنس لیبرال هستند، می‌گویند باید لیبرالیسم و نئولیبرالیسم را کاملا اجرا کنیم تا کشور به فلاح برسد و البته قلیلی از آنان مثل فرشاد مؤمنی که یقینا دلسوزی می‌کند و مخلصانه می‌اندیشد، نمی‌گوید که چه باید کنیم و دولت‌مردان همه دولت‌ها هم حسب تصورات خود از زرفروشی می‌کنند و دائما با کمک مجلس کسر بودجه (به قبول آموزشی‌ها ناترازی) را زیاد و زیادتز می‌کنند. در حقیقت همه این‌را حل‌های کلان نقطه عطف‌هایی هستند که مطرح می‌شوند. امروز به رئیس‌جمهور خود را در میان گردایی می‌بیند که پیکان‌های مختلف به او روی آورده‌اند. بلافاصله پس از شروع با پرداخت‌نشدن پول کنشواران گندم‌کار روبه‌رو شد که مجبور شد از صندوق توسعه ملی برداشت کند. وزرا هم حسب بوروکراسی حاکم وزارتخانه‌ها پشت میزشان نشسته‌اند و کارتابل می‌بینند و اگر خیلی جسارت کنند، به بازدید از شهر یا دیاری می‌پردازند که نشان دهند مشغول کارند اما همه منحنی‌های تست حاکمیت‌شان همچنان رو به پایین است؛ چراکه در دل، همان حرف‌های کلی و راه‌حل‌های کلی را مدنظر قرار می‌دهند و با وجود باور به ادامه‌در پیش می‌برند.

پنجشنبه ۵ مهر ۱۴۰۳
۲۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۶
۲۶ سپتامبر ۲۰۲۴
سال بیست‌ویکم
شماره ۴۹۳۳
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

درباره روزنامه

در «شرق» امروز می‌خوانید: بررسی وضعیت پل صاحب روضات اصفهان که در شبکه‌های اجتماعی پرحاشیه شد • تمرکز آمریکا برای جنگ با چین تا سال ۲۰۲۷

مخالفتان و موافقان پیوستن ایران به گروه ویژه اقدام مالی چه استدلال‌هایی دارند؟

غائله FATF

واکاوی مواضع رئیس‌جمهوری در سازمان ملل از انتقاد به جنایت‌های اسرائیل تا دعوت جهان به صلح، گفت‌وگو و وفاق

صدای ایران امروز

این گزارش در ۲ صفحهٔ بخوبیند عکس‌نگار تک‌پایه ایرانا

یادداشت

فاجعه طبس و خواست اجتماعی برای تغییر

ترانه‌یلدا

معمار و شه‌رساز

بالا متأسفانه تاکنون در مورد بسیاری از آنها گزارش ملی تهیه نشده است. هر بار عواطف ملت آزرده می‌شود و سپس همه‌چیز به دست فراموشی سپرده می‌شود. در بحث مربوط به حادثه طبس دکتر عباس آخوندی، وزیر اسبق راه و شهرسازی، اولین پیشنهاد تهیه گزارش ملی معدن طبس را توسط گروهی مستقل از دولت و دی‌نفعان معدن ارائه داد. او با نگاهی گسترده و مسلط بر مسائل جامعه، اقتصاد و سیاست گفت: «اجازه دهید بی‌پرده خدمتان عرض کنم، عرصه قدرت عرصه انحصار است. هیچ قدرت انحصاری اقدام به اصلاح هیچ امری نمی‌کند مگر اینکه با خواست جمعی مؤثر مواجه شود.

یادداشت

تحریم؛ نعمت یا بمب جیبی

صادق‌زنگنه

به‌طور خودکار اطلاعات مهم را به مقصدی خارجی ارسال کرده یا در زمان معین، کل سیستم را غیرقابل استفاده کند.
زیرساخت‌های حیاتی مانند دکل‌های مخابراتی، فیبرهای نوری و سیستم‌های برق‌رسانی نیز در معرض خطرات ناشی از کلاه‌های دستکاری‌شده قرار دارند. اگر این تجهیزات به مواد منفجره یا نرم‌افزارهای تخریبی مجهز شوند، تنها با یک دستور ساده از راه دور، می‌توانند بخش بزرگی از شبکه‌های ارتباطی کشور را فلج کنند. این نوع حملات می‌تواند آسیب‌های جبران‌ناپذیری به زیرساخت‌های اقتصادی، دولتی و نظامی وارد کند

و حتی در مواقع بحرانی، قابلیت‌های دفاعی کشور را مختل کند. در مواردی که دستگاه‌های وارداتی آلوده به راه‌های نفوذ سایبری باشند، امکان انجام حملات سایبری بزرگ‌مقیاس علیه زیرساخت‌های کشور فراهم می‌شود. این حملات ممکن است در قالب تخریب سیستم‌های کنترل صنعتی، هک‌کردن پایگاه‌های داده دولتی یا حتی نفوذ به شبکه‌های نظامی انجام شود. چنین تهدیداتی می‌توانند به‌طور بالقوه توان دفاعی و اطلاعاتی کشور را تضعیف کنند. علاوه بر هزینه‌های هنگفت واردات از طریق واسطه‌ها، هرگونه دستکاری و خرابکاری در کالاهای وارداتی می‌تواند صدها میلیون دلار هزینه‌های امنیتی، تعمیرات و نوسازی تجهیزات ایجاد کند. همچنین، ازدست‌دادن اطلاعات حساس یا اختلال در زیرساخت‌ها می‌تواند به بحران‌های گسترده‌ای در بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی کشور منجر شود.

احتمالا عده‌ای از مخاطبان این یادداشت فکر می‌کنند که با این اوصاف باید مانع از واردات کالاهای خارجی شوند و با ایده‌هایی نظیر تولید لامبورگینی داخلی، این تهدید را نیز به فرصت تبدیل کنند. این در حالی است که هیچ کشوری در جهان مدعی تأمین تمام نیازهایش به تنهایی نیست؛ آنچه نیازمندیم، کنترل هیجان و بلندپروازی‌های وهم‌آلود است، با‌گشت به مسیر تعقل و سیاست‌ورزی. در صورت بازشدن غل و زنجیر تحریم از دست و پای اقتصاد ایران، بازرگانان می‌توانند واردات خود را مستقیما از تولیدکنندگان معتبر خریداری کنند. نه تنها ریسک امنیتی ناشی از دستکاری و خرابکاری به شدت کاهش می‌یابد، بلکه هرگونه اختلال یا خرابکاری قابل ردیابی خواهد بود. مبدأ و مقصد مشخص است و معامله شفاف. اما تا آن زمان، هرگونه خرابکاری شبیه به انفجار پیجرها در لبنان، دامن کاسبان تحریم را خواهد گرفت با این تفاوت که این بار فقط مردم عادی هزینه آن را پرداخت نخواهند کرد. چراکه ممکن است مانند عملیات تروریستی لبنان، جان مقامات نیز در خطر باشد. زمانی که تحریم به جای نعمت، به بمبی در جیب تبدیل شود، دیگر هیچ‌کس در امان نخواهد بود.

رهبر انقلاب در دیدار پیش‌کسوتان و فعالان دفاع مقدس و مقاومت تأکید کردند:

جبهه مقاومت فلسطین و حزب‌الله لبنان؛ پیروز میدان

۳

برگزیده‌ها

سرخ‌پوشان شب نکونام را تیره‌تر کردند

پرسپولیس اراک را هم قرمز کرد

۹

درباره گزاره غلط «ایمنی» بعد از «کار» به بهانه حادثه تلخ معدن‌جو در پایان شهریور

روز آخر تابستان

۱۱

مخالفت بهارستان نشینان

با استعفای عبدالکریم حسین‌زاده

جریان رادیکال به دنبال تسویه حساب با پزشکیان؟

۳

گزارشی از وضعیت بفرنج تخریب ۸۵درصدی مدارس غزه و آوارگی دانش‌آموزان

تحصیل با «خرج» بمب

۸

قصه پرغصه فراموشی

آزایبر و راهکارهای بهزیستی در دنیای امروز

۶

نگاه

پایان فرایند «در دست بررسی»

یادداشتی از زهرا مشتاق

۱۲

یادداشت

حکمرانی اخلاقی در دولت پزشکیان-۴

مسئولیت‌پذیری

رحیم‌عبادی

عضویت علمی داشگاه فرهنگیان

یکی از ارزش‌های کلیدی در حکمرانی اخلاقی موضوع مسئولیت‌پذیری است. مسئولیت‌پذیری (Responsibility) به‌عنوان تعهدی درونی و صادقانه و اخلاقی از سوی فرد برای انجام مطلوب همه فعالیت‌هایی است که به او سپرده شده است. مسئولیت‌پذیری یعنی شفاف‌کردن وظایف و تعهدات کاری و حرفه‌ای یک انسان و تلاش برای حسن انجام امور و مسئولیت‌های محوله و این یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌های اخلاقی در حکمرانی است که اولاً هر فرد و مقام مسئول باید از وظایف مشخص و قابل سنجش و ارزشیابی برخوردار باشد و ثانیاً در انجام آن وظایف، از زمان معین و منابع مشخص تلاش کند و چنانچه نتوانست آن وظایف را به‌درستی انجام دهد، کوتاهی و قصور خود را بپذیرد و پاسخ‌گو باشد و از دی‌نفعان عذرخواهی کند. دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، در نطق‌های انتخاباتی و پس از پیروزی در انتخابات یکی از ارزش‌های کلیدی اخلاقی که بر آن تأکید و باشاری داشتند، مسئولیت‌پذیری مقامات در برابر وظایف و تعهدات کاری و شغلی بود. او به‌شدت از اینکه اغلب مقامات مسئول در ساختار حکمرانی مسئولیت‌پذیر نبوده و در نتیجه پاسخ‌گو هم نیستند، گلایه و انتقاد می‌کرد و مصادیق فراوانی برای اصل اخلاقی بیان ذکر می‌کرد. هم‌اینک حادثه تلخ و اندوهناک ازدست‌دادن انسان‌های بی‌گناه در معدن مس طبس جاری است؛ چه کسی مسئولیت آن را خواهد پذیرفت؟ اینک که آقای دکتر پزشکیان به‌عنوان رئیس‌جمهور جلودار یک حکمرانی اخلاقی شده و مورد اقبال مردم و حاکمیت قرار گرفته‌اند، فرصت مغتنمی است که در شیوه حکمرانی نوین موضوع «مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی» به‌عنوان یک ارزش اخلاقی در دستور کار و رویه حکمرانان قرار گیرد و دولت ایشان پیشگام این حرکت اخلاقی شوند و با سرلوحه قراردادن رویه‌های زاری‌گمی بلند در مسیر ادامه‌در وفاق ملی برای استقرار حکمرانی اخلاقی فراهم آورند…

۵ صفحه ادامه‌در